

Datum: 10.03. 2022.

Broj: 02-06-892

TI BiH pozdravlja usvajanje novog Zakona o sukobu interesa: Apel delegatima Doma naroda da odblokiraju reformske procese

Banja Luka, 10.03.2022. - Odluka Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine da usvoji novi Zakon o sprečavanju sukoba interesa u institucijama BiH važan je korak za prevenciju korupcije u ovoj oblasti i evropski put Bosne i Hercegovine. Transparency International u Bosni i Hercegovini (TI BiH) pozdravlja usvajanje Zakona u Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine BiH i apeluje na delegate u Domu naroda da ovaj zakon usvoje u istoj formi koja je usklađena sa međunarodnim standardima.

TI BiH je u saradnji sa međunarodnim organizacijama inicirao usvajanje ovog zakona koji je u proceduri od 2017. godine i već treći put se usvaja u Predstavničkom domu, ali do sada nije bilo podrške u Domu naroda kao ni spremnosti da se prihvate prijedlozi za njegovo suštinsko unapređenje. TI BiH je proteklih 5 godina radio sa vlastima na svim nivoima na unapređenju zakonodavstva u ovoj oblasti a zakon koji je juče usvojen sadrži ključne prijedloge koji bi omogućili prevenciju korupcije.

To se prije svega odnosi na uspostavljanje nezavisne komisije koja će odlučivati o sukobu interesa umjesto dosadašnje koju su većinom činili parlamentarci iz oba doma PS BiH. U zakonu je proširena definicija „bliskih srodnika“ i „povezanih osoba“ a konačno je propisana i kontrola imovinskih kartona koji bi trebalo da obuhvate i informacije o imovini članova porodice nosilaca javnih funkcija. Takođe, ovim zakonom funkcionerima bi bilo zabranjeno obavljanje više od jedne javne funkcije kao i to da budu vlasnici privatnih preduzeća koja posluju sa državom.

Ogroman napredak predstavlja i član zakona koji zabranjuje funkcionerima da koriste javne funkcije ili javne resurse za stranačku i izbornu promociju. Podsjećamo da je TI BiH tokom monitoringa izborne kampanje zabilježio preko 2500 primjera zloupotrebe javnih resursa i funkcija za promociju političkih stranaka i kandidata.

Da bi došlo do suštinskog unapređenja stanja u ovoj oblasti potrebno je da vlasti na svim nivoima usvoje zakone usklađene sa međunarodnim standardima jer je do sada samo vlast Brčko Distrikta to uradila. U Federaciji BiH zakon se ne primjenjuje od 2013. godine, a u Republici Srpskoj zbog brojnih nedorečenosti zakona veliki broj funkcionera nesmetano obavlja po nekoliko funkcija.

Unapređenje zakona o sukobu interesa jedan je od 14 ključnih prioriteta koje je EU postavila pred BiH, ali se rješavanje ovog pitanja godinama blokira jer se brojni donosioci odluka i sami nalaze u sukobu interesa ili ne žele sebi uskratiti mogućnost neprimjernog uticaja koji im omogućava manjkavost postojećih zakona.